

UZASADNIENIE

W pozwie który wpłynął do tut. Sądu dnia 24 września 2010r. powód M. K. (1) powód domagał się zasądzenia od Skarbu Państwa odszkodowania w kwocie 150.000 zł za szkody wyrządzone przez funkcjonariuszy wymiaru sprawiedliwości tj. sędziów Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim .

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał , iż kilkakrotnie składał pozwy o obniżenie wysokości alimentów , sąd mimo przytaczanych przez niego ważnych argumentów każdorazowo pozew oddalał. Powód wskazał , iż na skutek wyroków Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim doprowadzony został do dramatycznej sytuacji i następnie do opuszczenia mieszkania.

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniosła o oddalenie powództwa w całości . W uzasadnieniu swojego stanowiska wskazała , iż ustawodawca uzależnił odpowiedzialność odszkodowawczą Skarbu Państwa w wyniku wydania orzeczenia od stwierdzenia we właściwym postępowaniu niezgodności z prawem tego orzeczenia. Poza tym powód nie wykazał przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa , a subiektywne przekonanie powoda o bezprawnych działaniach Skarbu Państwa nie może stanowić podstawy jego odpowiedzialności .

Postanowieniem z dnia 31 marca 2011r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim dokonał właściwej reprezentacji Skarbu Państwa ustalając , iż jednostką organizacyjną z której działalnością wiąże się dochodzone roszczenie jest Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim .

Prokuratoria Generalna Skarbu Państwa wniosła o oddalenie takiego powództwa.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny :

A. O. reprezentująca małoletniego W. K. w dniu 2 grudnia 2003r. wystąpiła do Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim o zasądzenie alimentów na rzecz małoletniego w kwocie po 800 zł . Po przeprowadzeniu postępowania dowodowego 29 marca 2004r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim w sprawie III RC 756/03 zasądził od M. K. (1) na rzecz małoletniego alimenty w kwocie po 450 zł miesięcznie i oddalił powództwo w pozostałej części. Apelacja M. K. (1) od tego wyroku została odrzucona z uwagi na wpłacenie opłaty od apelacji po terminie. Powód nie składał zażalenia na postanowienie o odrzuceniu apelacji .

Dowód: - pozew k. 2, wyrok z 29.03.2004r. k.59, postanowienie k.70

akt III RC 756/03 Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

W dniu 19 września 2006r. do Sądu Rejonowego w Tomaszowie M.. wpłynął pozew złożony przez A. O. reprezentującą tym razem małoletnią E. K. o podwyższenie alimentów zasądzonych przez Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim wyrokiem w sprawie III RC 249/04 z kwoty po 200 zł do kwoty po 500 zł . W sprawie tej w dniu 24 października 2006r. zapadł wyrok zaoczny podwyższający alimenty na rzecz małoletniej z kwoty po 200 zł do kwoty po 250 zł miesięcznie i oddalający powództwo w pozostałym zakresie. Po złożeniu sprzeciwu przez M. K. (1) wyrokiem z dnia 22 maja 2007r. w sprawie III RC 407/06 Sąd Rejonowy w Tomaszowie M.. utrzymał w mocy wyrok zaoczny z dnia 24.10.2006r w całości . Wyrok uprawomocnił się nie będąc zaskarżony.

Dowód: - pozew k. 2-3, wyrok zaoczny k. 14, wyrok z 22.05.2006r. k.60

akt III RC 407/06 Sądu Rejonowego w Tomaszowie M..

W dniu 14 maja 2007r. powód M. K. (1) wniósł o obniżenie alimentów zasądzonych na rzecz jego dzieci w sprawach III RC 756/03 i III RC 407/06 do kwot odpowiednio po 150 zł na każde z dzieci. Wyrokiem z dnia 19 lutego 2008r. w

sprawie III RC 162/07 Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim oddalił powództwo powoda. Wyrok ten nie został przez powoda zaskarżony.

Dowód: - pozew k. 2, wyrok k.44 akt III RC 162/07 SR w Tomaszowie

(...)

Kolejnym pozwem złożonym w Sądzie 3 kwietnia 2008r. powód ponownie wystąpił o obniżenie alimentów zasądzonych na rzecz jego dzieci w sprawach III RC 756/03 i III RC 407/06 do kwot odpowiednio po 100 zł na każde z dzieci. Wyrokiem z dnia 25 listopada 2008r. w sprawie III RC 148/08 Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim oddalił powództwo powoda. Wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku złożony przez powoda został odrzucony przez Sąd postanowieniem z dnia 14 stycznia 2009r. Postanowienie to uprawomocniło się nie będąc zaskarżone.

Dowód: - pozew k.2, wyrok z 25.11.2008r. k.38 , postanowienie z

14.01.2009r. k. 42 akt III RC 148/08 Sądu Rejonowy w

T.

Po raz kolejny o obniżenie alimentów do kwot po 100 zł na każde z dzieci powód wystąpił do Sądu składając pozew w dniu 1 czerwca 2009r. Wyrokiem z dnia 16 października 2009r. w sprawie III RC 310/09 Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim oddalił powództwo powoda. Apelacja złożona przez powoda została oddalona przez Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 21 stycznia 2010r. w sprawie II Ca 719/09.

Dowód: - pozew k. 2-3, wyrok SR w Tomaszowie Mazowieckim z

16.10.2009r. k.53, wyrok SO w Piotrkowie Tryb. k. 85 akt

III RC 310/09 SR w Tomaszowie Mazowieckim

Powód twierdzi , że został skrzywdzony bo bezprawnie odmawiano mu obniżenia alimentów. Zamieszkiwał w mieszkaniu matki które zostało zlicytowane na wniosek wspólnoty mieszkaniowej z uwagi na zaległości w płaceniu czynszu. Powód obecnie choruje na wiele chorób , ma padaczkę pourazową , bóle głowy, alergiczny nieżyty nosa, chorobę zwyrodnieniową kręgosłupa i inne. M. K. (1) korzysta z pomocy społecznej otrzymując zasiłki celowe.

Dowód: - zeznania powoda M. K. k. 46

- zaświadczenie o stanie zdrowia k.55

- decyzje MOPS k. 56,57,96-99,101-102

Stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentów zgromadzonych w aktach spraw w przedmiocie alimentów które zostały załączone na wniosek powoda do niniejszej sprawy. Sąd nie dał wiary powodowi który wskazywał na wysokość poniesionych szkód oraz związek tych szkód z działaniami Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim, a w szczególności z wyrokami oddalającymi powództwa powoda o obniżenie alimentów. Jedynymi dowodami na wysokość szkody są tak naprawdę zeznania samego powoda , a związek przyczynowy między niekorzystnymi wyrokami, a rzekomo powstałą szkodą jest tak bardzo luźny , że nie sposób się tam upatrywać adekwatnego związku przyczynowego .

Sąd Okręgowy zważył co następuje :

Powództwo o odszkodowanie jest bezzasadne i jako takie podlega oddaleniu .

W przedmiotowej sprawie powód dochodzi roszczeń związanych przede wszystkim z wynikami spraw o obniżenie alimentów jakie zakładał przed Sądem Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim. Przed Sądem Rejonowym w

Tomaszowie Mazowieckiem toczyły się następujące sprawy: III RC 756/03 z powództwa małoletniego W. K. przeciwko powodowi o alimenty , III RC 407/06 z powództwa małoletniej E. K. przeciwko powodowi o podwyższenie alimentów , III RC 162/07 , III RC 148/08 i III RC 310/09 z powództwa powoda przeciwko małoletnim o obniżenie alimentów. Powód formułując swoje roszczenia kwestionuje właściwie zasadność oddalenia jego powództw o obniżenie alimentów w sytuacji gdy faktycznie – w jego ocenie - zachodziły przesłanki do ich obniżenia. Wynika z tego , że w ocenie powoda wyroki oddalające jego powództwa zostały wydane niezgodnie z prawem.

Poczynając od 1 września 2004r. do odpowiedzialności odszkodowawczej Skarbu Państwa znajduje zastosowanie art. 417 i nast. K.c.

Zgodnie z art. 417 k.c. za szkodę wyrządzoną przez niezgodne z prawem działanie lub zaniechanie przy wykonywaniu władzy publicznej ponosi odpowiedzialności Skarb Państwa lub inna osoba prawna wykonująca tę władzę z mocy prawa.

Z kolei w myśl art. 417¹§2 k.c. jeżeli szkoda została wyrządzona przez wydanie prawomocnego orzeczenia lub ostatecznej decyzji , jej naprawienia można żądać po stwierdzeniu we właściwym postępowaniu ich niezgodności z prawem , chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej .

Powód w swoim stanowisku które wyraził w pozwie jak i w swoich zeznaniach wskazał co już wyżej podkreślono , iż dochodzone roszczenie wiąże z krzywdzącymi orzeczeniami m.in. w sprawach o obniżenie alimentów toczącymi się przez Sądem Rejonowym w Tomaszowie Mazowieckim.

Powód jednak (co potwierdził w swoich zeznaniach) nie wnosił do Sądu Najwyższego o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnych orzeczeń w sprawie brak zatem podstawowej przesłanki tzw. przedsądu który umożliwiłby skuteczne dochodzenie przez powoda odszkodowania od Skarbu Państwa.

Obecnie obowiązujący art. 417¹§2 k.c. w zw. z art. 424^b k.p.c. umożliwia dochodzenie odszkodowania z tytułu szkody wyrządzonej przez wydanie prawomocnego orzeczenia niezgodnego z prawem od którego skarga nie przysługuje, bez uprzedniego stwierdzenia niezgodności orzeczenia z prawem w postępowaniu ze skargi, **chyba, że strona nie skorzystała z przysługujących jej środków prawnych.**

Z mocy art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 22 lipca 2010r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz ustawy - Prawo upadłościowe i naprawcze (Dz. U. Nr 155, poz. 1037) przepis art. 417¹ § 2 Kodeksu cywilnego w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą ma zastosowanie do orzeczeń, które uprawomocniły się od dnia 17 października 1997 r.

Przechodząc do analizy treści w/w przepisów które znajdą zastosowanie w niniejszej sprawie stwierdzić należy , iż w sprawie III RC 162/07 zapadł wyrok oddalający powództwo o obniżenie alimentów , powód nie zaskarżył tego wyroku a zatem wyrok uprawomocnił się. Podobnie w sprawie III RC 148/08 wydano wyrok oddalający powództwo , spóźnione żądanie uzasadnienia tego wyroku zostało przez Sąd odrzucone postanowieniem z dnia 14 stycznia 2009r. i uprawomocniło się nie będąc przez powoda zaskarżone. W tej sytuacji powód nie skorzystał z przysługujących mu środków prawnych bowiem nie złożył zażalenia na to postanowienie o odrzuceniu wniosku o sporządzenie uzasadnienia wyroku . Taka postawa powoda uniemożliwia Sądowi rozważenie zasadności odszkodowania w związku z wydaniem prawomocnego orzeczenia w sprawie III RC 148/08 z uwagi na brak podstawowej przesłanki warunkującej dochodzenie odszkodowania . Sąd bowiem nie ma możliwości badania zgodności z prawem postanowienia o odrzuceniu wniosku o uzasadnienie w sytuacji gdy powód nie zaskarżył tego postanowienia . Podobnie rzecz ma się jeśli chodzi o sprawę III RC 162/07 gdzie powód w ogóle nie wywiódł apelacji.

Z kolei w sprawie III RC 310/09 niekorzystny dla siebie wyrok powód zaskarżył jednakże jego apelacja okazała się nieskuteczna bowiem Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim w sprawie II Ca 719/09 oddalił apelację powoda .

W takiej sytuacji możliwość dochodzenia przez powoda odszkodowania w związku z wadliwie wydanym rozstrzygnięciem w sprawie III RC 310/09 (II Ca 719/09) winno być poprzedzone uzyskaniem przez powoda orzeczenia Sądu Najwyższego stwierdzającego niezgodność z prawem prawomocnego orzeczenia w trybie art. 424 k.p.c. . Bezspornym jest , że powód nie dysponuje takim orzeczeniem zatem brak podstaw do jakiegokolwiek odszkodowania w związku ze sprawą III RC 310/09.

Jeśli chodzi o pozostałe sprawy tj. III RC 162/07 i III RC 148/08 to powód nie wykorzystał nawet w pełni drogi odwoławczej bowiem nie odwołał się skutecznie od postanowienia z dnia 14 stycznia 2009r. w sprawie III RC 148/08 , także w sprawie III RC 162/07 nie złożył w ogóle apelacji . Już stwierdzenie powyższych okoliczności upoważnia sąd od oddalenia powództwa bez potrzeby badania pozostałych przesłanek odpowiedzialności odszkodowawczej .

Dodatkowo wskazać należy , iż powód nie wykazał szkody, związku przyczynowego pomiędzy szkodą a wydaniem wadliwych jego zdaniem orzeczeń. W swoich zeznaniach powód wskazuje , iż na dochodzoną kwotę 150.000 zł składa się także kwota z tytułu zadośćuczynienia za utracone zdrowie bowiem ma problemy z niedożywienia i jest osłabiony również z niedożywienia. Nie wiąże jednak tego rozstroju zdrowia wprost z działaniami Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim . Nawet gdyby tak istotnie przyjąć , to w ocenie Sądu stwierdzić należy , iż powód nie wykazał aby ta szkoda pozostawała w związku przyczynowym z działaniem lub zaniechaniem Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim . Nie sposób także dopatrywać się w działaniu Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim bezprawności a tym bardziej winy. Okoliczności te sprawiają , iż brak podstaw do zasądzenia na rzecz powoda zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w myśl przepisów art. 23 k.c. w zw. z art. 448 k.c. czy też art. 445 k.c.

Zgodnie z art. 102 k.p.c. w wypadkach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami.

Przepis ten stanowi wyjątek od zasady odpowiedzialności za wynik procesu. Zastosowanie tego przepisu winno być ocenione w kontekście całokształtu okoliczności . Okoliczności te powinny być związane z przebiegiem samego procesu jak i mogą być to fakty leżące na zewnątrz procesu zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej) strony.. Okoliczności te powinny być ocenione przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego . (por. postanowienie SN z 14.01.1974r. II CZ 223/73 nie publ.) .

Powód istotnie obecnie znajduje się w trudniej sytuacji posiada zaległości alimentacyjne do tego jest chory - jak wynika z przedstawionych zaświadczeń - na wiele różnych chorób , jest zmuszony korzystać z pomocy społecznej .

Mając zatem na uwadze chorobę powoda oraz przytoczone wyżej rozważania Sąd uznał ,iż zachodzą „szczególne okoliczności” w rozumieniu art. 102 k.p.c. które usprawiedliwiają odstępnie od ogólnej zasady odpowiedzialności za wynik sprawy i dlatego też orzekł jak w pkt 2 wyroku.